

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська
державна адміністрація)
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка**

**Інструкція
з охорони праці № 80
при користуванні електро побутовими приладами в Університеті**

Київ – 2024

**Виконавчий орган Київської міської ради(Київська міська
державна адміністрація)
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка**

Затверджено

Наказ Київського столичного
університету імені Бориса Грінченка
«02» _____ 2024р. № 112

**Інструкція з охорони праці № 80
при користуванні електро побутовими приладами в Університеті**

I. Загальні положення.

- 1.1. Дія інструкції поширюється на всі структурні підрозділи Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
- 1.2. Кожен працівник повинен бути проінструктованим про електробезпеку при користуванні електро побутовими приладами із записом в Журналі інструктажу з питань охорони праці з підписами обох сторін.
- 1.3. При безпосередньому контакті людини із струмопровідними частинами електроспоживачів під напругою виникає небезпека ураження її організму електрострумом, тому що тіло людини має здатність проводити електричний струм.
- 1.4. Важливими факторами, що визначають наслідки ураження електричним струмом, є: вид струму (перемінний чи постійний), частота (при перемінному струмі), величина струму (чи напруга), тривалість дії, шлях проходження струму через тіло людини, фізичний і технічний стан людини в момент дії на її організм електричного струму (опір тіла людини).
- 1.5. Найнебезпечнішим для людини є перемінний струм частотою 50-500 Гц.
- 1.6. Величина опору різних органів тіла при вологій, брудній, пошкодженій шкірі різко знижується.
- 1.7. Опір організму дії струму залежить від фізичного і психологічного стану людини і різко знижується, якщо людина голодна, нездорова, втомлена, у нетверезому стані. При цьому різко підвищується імовірність тяжкого ураження.
- 1.8. Наслідок травми залежить від площі ураження і місця дотику. При однаковій напрузі залежно від місця дотику в одних випадках люди одразу гинуть, в інших-можуть тільки злякатися чи отримати легку травму.
- 1.9 Таким чином, слід постійно пам'ятати, що електричний струм приховує у собі певну небезпеку, якщо ним невміло користуватися. Електричний струм небезпечний тим, що його дія на організм людини може викликати порушення серцевої діяльності, зупинку дихання, шоківий стан, опіки, а іноді і смерть. Тому користування електро побутовими приладами вимагає особливої уваги та обережності від людини. Ураження електричним струмом суттєво відрізняється від інших травм. При ураженні електричним струмом розрізняють: електричні удари, коли струмом уражено

весь організм, і електротравми, коли отримують місцеві зовнішні та внутрішні ураження тіла — опіки.

При електричному ударі, коли струм проходить крізь тіло людини, у більшості випадків спочатку порушується дихання, а серце продовжує працювати з порушенням свого ритму, після чого може статися його зупинка, а потім смерть людини.

Електричні опіки тіла можуть бути отримані як при проходженні електричного струму через тіло людини, так і від іскор вольтової дуги при короткому замиканні, наприклад при заміні зіпсованих електрозапобіжників, випадковому замиканні різних електричних фаз металевими предметами або несправної ізоляції живлячих проводів тощо. При цьому опік може проявлятися почервонінням шкіри або утворенням на ній пухирів, а іноді глибоким пошкодженням тканин і навіть обугленням кісток.

1.10. Щоб уникнути ураження електричним струмом при користуванні побутовими та промисловими електроприводами (далі — електроспоживачами) на виробництві (холодильники, телевізори, комп'ютери, обігрівачі, кондиціонери, праски, електропідігрівачі води та ін.), слід дотримуватись таких правил:

1.10.1. Користуватися електроспоживачами, шнури живлення яких мають триполюсну вилку з опереджуючим включенням дроту заземлення (занулення).

1.10.2. Не вмикати в електромережу електроспоживачі, дроти живлення яких мають пошкоджену ізоляцію.

1.10.3. Не вмикати в електромережу електроспоживачі, які мають пошкодження або ненадійно з'єднані з електрошнуром живлення, вилками, розетками та подовжувачами.

1.10.4. Не вмикати електроспоживачі в розетки, які не мають захисних направляючих.

1.10.5. Не користуватися пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншою електроарматурою, а також електролампами, скло яких має сліди затемнення або випинання.

1.10.6. Не користуватися саморобними подовжувачами, які не відповідають вимогам ПУЕ, що висуваються до переносних електропроводок.

1.10.7. Не застосовувати для опалення приміщень нестандартне (саморобне) електронагрівальне обладнання або лампи розжарювання.

1.10.8. При користуванні електроспоживачем, що має окремих, самостійний провід заземлення, перед включенням його в електромережу перевірити наявність та надійність приєднаного заземлюючого проводу до відповідних клем.

1.10.9. Намагатися уникати доторкання руками до металевих частин електроспоживачів, увімкнених в електромережу.

1.10.10. Не торкатися руками обірваних та оголених дротів електромережі.

1.10.11. Не замінювати самостійно зіпсовані електрозапобіжники, електролампи, не проводити ремонт електроспоживачів та електромережі.

1.10.12. При прибиранні пилу з електроспоживачів, митті холодильників, підлоги біля них обов'язково відключати їх від електромережі.

1.10.13. Не залишати без нагляду працюючі електроспоживачі.

1.10.14. Після закінчення робочого дня вимкнути вимикач на електроспоживачі та від'єднати провід живлення від розетки електромережі. При цьому слід пам'ятати, що, від'єднуючи вилку електроспоживача від розетки, її слід тримати за корпус, а не смикати за провід живлення, бо можна висмикнути один з дротів і потрапити під дію електричного струму.

II. Дії працівників при ураженні електричним струмом.

2.1. При ураженні електричним струмом слід негайно звільнити потерпілого від його дії шляхом вимкнення електричного струму або відтягнення потерпілого від джерела струму, тримаючи його за одяг, якщо він сухий, чи ставши на гумову ковдру, суху дошку, картон, фанеру, брезент.

2.2. Якщо потерпілий знепритомнів, слід забезпечити йому доступ свіжого повітря, розстібнути тісний одяг, дати понюхати нашатирного спирту, оббризкати водою, розтерти і розігріти тіло.

Негайно викликати швидку медичну допомогу, зателефонувавши за номером 103.

При рідкому судомному диханні потерпілого йому слід зробити штучне дихання. Штучне дихання-це лікарський засіб, метою якого є відновлення природного дихання потерпілого. Штучне дихання являє собою механічний, ритмічний вплив на грудну клітку та дихальні м'язи потерпілого. При цьому створюється газообмін у легенях і поступово може відновитися природне дихання.

Допомогу потерпілому повинні надавати дві особи:

- одна накладає долоню на нижню третину грудей і робить поштовхи на груди з частотою приблизно 50 поштовхів на хвилину (стискання серця між грудьми та хребтом призводить до виштовхування крові із серця в судини і сприяє відновленню кровотоку;
- друга, щільно притуливши свої губи до рота потерпілого, вдуває в його легені повітря. При цьому грудна клітка розширюється і утворюється пасивний вдих. Коли той, хто надає допомогу, відсторонюється, грудна клітка потерпілого опускається і відбувається пасивний видих.

Надавати таку допомогу потерпілому потрібно продовжувати до прибуття кваліфікованої медичної допомоги.

2.3. При отриманні потерпілим опіків, не торкаючись руками обпечених місць, обережно накласти на пошкоджені місця стерильну пов'язку і доправити потерпілого до медичного закладу.

Провідний фахівець
(інженер-електрик)

Сергій КІЗІЛЬ

Погоджено:

Інженер з охорони праці

Сергій КОВАЛЬ

Помічник ректора з правових
та кадрових питань

Юлія ДАЦЕНКО